

Εξομολόγηση: προϋποθέσεις και τρόποι αποφυγής της αμαρτίας (Γέροντας Κλεόπας Ηλίου, Προηγούμενος Ι.Μ. Σιχαστρία Ρουμανίας († 2003))

/ [Πεμπτουσία](#)

Ένα από τα μεγαλύτερα πνευματικά καθήκοντα των μοναχών αλλά και των λαϊκών χριστιανών, είναι ή εξομολόγηση των αμαρτιών.

Κατ' αρχάς πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι όλοι οι άνθρωποι είμαστε αμαρτωλοί ενώπιον του Θεού, άλλοι περισσότερο και άλλοι λιγότερο.

Η εξομολόγηση για να είναι σωστή και ευάρεστη στον Θεό, πρέπει να εκπληρώνει τις εξής προϋποθέσεις:

1. Πρέπει να γίνεται ενώπιον του Πνευματικού.
2. Να είναι πλήρης. Δηλαδή να περιλαμβάνει όλα τα γενόμενα αμαρτήματα από τον εξομολογούμενο από την παιδική του ηλικία ή από την τελευταία του εξομολόγηση και να μην αποκρύπτει τίποτε απ' αυτά.

3. Να γίνεται με την θέλησή μας σύμφωνα με την Αγία Γραφή που λέει: «Και εκ θελήματός μου εξομολογήσομαι αυτώ» (Ψαλμ. 27,7).

4. Να γίνεται με ταπείνωση και συντριβή, όπως λέει η Γραφή: «καρδίαν συντετριμμένην και τεταπεινωμένην ο Θεός ουκ έξουδενώσει» (Ψαλμ. 50,18).

5. Να είναι άσπιλος, δηλαδή να μην ενοχοποιεί άλλους ο εξομολογούμενος, ούτε τους άλλους ανθρώπους, ούτε κάποιο από τα κτίσματα του Θεού, ούτε ακόμη και τον διάβολο, αλλά μόνο τον εαυτό του να θεωρεί ένοχο και υπεύθυνο για τις πράξεις του, όπως λέει ο Ιερός Χρυσόστομος: «Εάν θέλεις να κατηγορήσεις κάποιον, μόνο τον εαυτό σου να κατηγορήσεις», ενώ ο άγιος Ιωάννης της Κλίμακος λέγει: Λέγε και μη ντρέπεσαι: «Δικό μου είναι το πρήξιμο, πάτερ, δική μου είναι και η πληγή· από την ακηδία μου έγινε το τάδε και το τάδε έργο και όχι από άλλον. Κανείς δεν είναι ένοχος γι' αυτό· ούτε άνθρωπος, ούτε πνεύμα, ούτε σώμα, ούτε κάποιος άλλος, παρά η οκνηρία μου».

6. Πρέπει να είναι ειλικρινής, δηλαδή να λέει την αλήθεια ο χριστιανός και μόνο αυτά τα οποία έκανε ο ίδιος χωρίς να φανερώνει ονόματα προσώπων με τα οποία έχουν σχέση οι αμαρτίες του. Ο Θεός αγαπά την αλήθεια, κατά την μαρτυρία της Γραφής πού λέγει: «έστι γαρ αισχύνη επάγουσα αμαρτίαν, και έστιν αισχύνη δόξα και χάρις» (Σοφία Σειράχ 4, 21). Η ντροπή αυτή την οποία υπομένεις στην εξομολόγηση σε απαλλάσσει από την ντροπή εκείνη την οποία θα αισθανθούμε

όλοι οι άνθρωποι την φοβερή εκείνη ημέρα της Μελλούσης Κρίσεως, όπως λέγει ο άγιος Ιωάννης της Κλίμακος στον 4ο Λόγο του: «Δεν γίνεται παρά μόνο με την ντροπή να λυτρωθείς από την αιώνια ντροπή».

7. Η εξομολόγηση να είναι αποφασιστική, δηλαδή να πάρουμε μία μεγάλη απόφαση ενώπιον του Πνευματικού ότι δεν θα αμαρτήσουμε πλέον με τη βοήθεια της θείας Χάριτος και μάλιστα, καλλίτερα χιλιάδες φορές να πεθάνουμε, παρά να αμαρτήσουμε με τη θέλησή μας. Όποιος δεν πήρε αυτή την απόφαση είναι με το ένα πόδι του στον Πνευματικό και με το άλλο στην αμαρτία. Μερικοί εξομολογούνται με το στόμα, ενώ με την καρδιά τους επιθυμούν πάλι την αμαρτία, μοιάζοντας με τον σκύλο, ο οποίος επιστρέφει πάλι στο ίδιο ξέρασμά του ή με το χοίρο που, ενώ λούζεται και πλένεται, πάλι επιστρέφει μέσα στις λάσπες και κυλιέται.

Άλλοτε πάλι πολλοί πιστοί κάνουν την εξομολόγηση από συνήθεια, επειδή πλησίασε η Γέννηση του Κυρίου ή το Πάσχα ή διότι κινδυνεύουν να πεθάνουν. Διαβάζουμε στο Γεροντικό ότι ένας μεγάλος ησυχαστής έβλεπε τις ψυχές να κατεβαίνουν στον άδη, όπως πέφτουν οι νιφάδες του χιονιού στην περίοδο του χειμώνα, και αυτές όχι γιατί δεν εξομολογούντο, αλλά δεν εξομολογούντο σωστά και με την απόφαση να μην αμαρτήσουν πλέον. Γι' αυτό λέει ο Μέγας Βασίλειος ότι τίποτε δεν ωφελεί η εξομολόγηση αυτόν που εξομολογείται, αλλά δεν μισεί με την καρδιά του την αμαρτία, διότι δεν έχει καμιά ελπίδα διορθώσεώς του.

Στην συνέχεια σημειώνουμε τους τρόπους με τους οποίους ο πιστός, μετά την καθαρή εξομολόγηση που έκανε στον Πνευματικό, θα μπορέσει να διαφυλαχθεί από τις διάφορες πτώσεις στην αμαρτία:

1) Πρώτος τρόπος αποφυγής της αμαρτίας είναι η μνήμη του θανάτου και των εξομολογημένων αμαρτιών. Αυτό έκανε ο Προφήτης Δαβίδ, ο οποίος, μετά την συγχώρηση που έλαβε από τον Θεό για τις δύο μεγάλες αμαρτίες του, είχε πάντοτε προ των οφθαλμών του τον θάνατο, όπως ο ίδιος λέει: «Ότι την ανομίαν μου εγώ γινώσκω και η αμαρτία μου ενώπιόν μου έστι διά παντός» (Ψαλμ. 50, 4).

(συνεχίζεται)